

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 30. maja 2024. godine
Ref.br.: RK 2434/24

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI90/22

Podnosilac zahteva

Jusuf Nikçi

**Ocena ustavnosti
presude Vrhovnog suda Kosova ARJ-UZVP. br. 2/2022 od
10. marta 2022. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija
Enver Peci, sudija i
Jeton Bytyqi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Jusuf Nikçi, sa prebivalištem u Prištini, koga po punomoćju zastupa Mehdi Geci, advokat u Prištini (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava: (i) presudu [ARJ-UZVP. br. 2/2022] od 10. marta 2022. godine Vrhovnog suda Kosova (u daljem tekstu: Vrhovni sud), u vezi sa presudom [AA. br. 248/2021] od 11. novembra 2021. godine, Apelacionog suda Kosova (u daljem tekstu: Apelacioni sud) i presudom [A. br. 325/2019] od 28. decembra 2020. godine Osnovnog suda u Prištini, Departman za upravna pitanja (u daljem tekstu: Osnovni sud).

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene odluke, kojom su podnosiocu zahteva navodno povređena osnovna prava i slobode, zagarantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], članom 46. [Zaštita imovine] i članom 49. [Pravo na rad i obavljanje profesije] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP) i članom 1. (Zaštita imovine) Protokola br. 1 EKLJP.

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na stavovima 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, na članovima 22. (Procesuiranje podnesaka) i 47. (Individualni zahtevi) Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 25. (Podnošenje zahteva i odgovora) Poslovnika o radu Suda (u daljem tekstu: Poslovnik).
5. Dana 7. jula 2023. godine, Poslovnik o radu Ustavnog suda Republike Kosovo br. 01/2023 objavljen je u Službenom listu Republike Kosovo i stupio je na snagu 15 dana nakon njegovog objavljivanja. Shodno tome, tokom razmatranja zahteva, Ustavni sud se poziva na odredbe gorepomenutog Poslovnika. S tim u vezi, u skladu sa pravilom 78. (Prelazne odredbe) Poslovnika o radu br. 01/2023, izuzetno, pojedine odredbe Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo br. 01/2018, nastaviće da se primenjuju na predmete koji su registrovani u Sudu pre njegovog stavljanja van snage, samo ukoliko su i u meri u kojoj su povoljnije za stranke.

Postupak pred Sudom

6. Dana 22. juna 2022. godine, podnosilac zahteva je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 23. juna 2022. godine, predsednica Suda je odlukama [br. GJR.KI] i [br. KSH. KI90/22] imenovala sudiju Nexhmija Rexhepija za sudiju izvestioca, i Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Bajram Ljatifi (predsedavajući), Safet Hoxha i Radomir Laban (članovi).
8. Dana 30. juna 2022. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva o registraciji zahteva i dostavio kopiju zahteva Vrhovnom sudu.

9. Dana 11. marta 2024. godine, sudija Jeton Bytyqi je položio zakletvu pred predsednicom Republike Kosovo čime je počeo njegov mandat u Sudu.
10. Dana 30. aprila 2024. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i, jednoglasno, iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

Što se tiče upravnog postupka

11. Iz spisa predmeta proizilazi da je podnosilac zahteva bio zaposlen u Skupštini Kosova (u daljem tekstu: Skupština), prvobitno, na poziciji šefa Odeljenja za budžet i finansije, dok je prema ugovoru o radnom odnosu pod brojem [65 /2002], od 12. januara 2006. godine, podnosilac zahteva imenovan na funkciju finansijskog izvršnog direktora na period od 3 (tri) godine.
12. Dana 17. januara 2007. godine, Disciplinska komisija Skupštine Kosova je donela odluku [K.D. Br. 01-12-06] kojom je proglasila krivim - *između ostalog* - podnosioca zahteva, zbog teških disciplinskih prekršaja na radnom mestu, odnosno zloupotrebe službenih dužnosti i ovlašćenja, u cilju sticanja koristi za sebe i treća lica. Kao posledica ozbiljnih disciplinskih prekršaja, podnosioca zahteva i drugih, Disciplinska komisija Skupštine Kosova je izrekla disciplinsku meru prestanka radnog odnosa.
13. U vezi sa gorepomenutom odlukom, podnosilac zahteva je podneo žalbu Komisiji za žalbe Skupštine Kosova (u daljem tekstu: Komisija za žalbe). Potonja je odlukom [K.A – 01-2/2007] od 16. aprila 2007. godine odbila žalbu podnosioca zahteva kao neosnovanu, uz obrazloženje da odluka Disciplinske komisije (i) nije bila zahvaćena povredama proceduralnih odredbi; (ii) da je pravilno primenila materijalno pravo i (iii) da je pravilno i u potpunosti utvrdila činjenično stanje.
14. Podnosilac zahteva je protiv odluke Komisije za žalbe podneo žalbu Nezavisnom nadzornom odboru za civilnu službu Kosova (u daljem tekstu: NNOCSK).
15. Dana 31. jula 2007. godine, NNOCSK je doneo odluku [br. 1687/07] u kojoj je konstatovao da Skupština nije počinila proceduralne povrede tokom vođenja disciplinskog i/ili žalbenog postupka, dodajući da podnosilac zahteva nije podneo nikakav novi dokaz kojim bi se dokazala njegova nevinost ili razumnost podnete žalbe i, sledstveno, odbio je žalbu podnosioca zahteva kao neosnovanu.

Što se tiče krivičnog postupka

16. Dana 28. februara 2008. godine, uporedo sa podnošenjem tužbe podnosioca zahteva, koja će biti elaborirana u nastavku, javni tužilac je protiv podnosioca zahteva podigao optužnicu zbog osnovane sumnje da je, ovaj poslednje pomenuti, počinio krivično delo podstrekavanja na falsifikovanje službenih dokumenata i teške prevare na dužnosti, propisano Privremenim krivičnim zakonikom Kosova (u daljem tekstu: Privremeni krivični zakonik). S tim u vezi, Okružni sud u Prištini je podnosioca zahteva oglasio krivim za gore navedena krivična dela, i osudio ga na kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) meseca, pod uslovom da u periodu od 1 (jedne) godine ne poćini nijedno drugo krivično delo.
17. U vezi sa krivičnim postupkom koji se vodio protiv njega, podnosilac zahteva je podneo žalbu Apelacionom sudu. Presudom [P. br. 164/2008] Apelacionog suda od 5. maja 2014. godine, podnosilac zahteva je oslobođen optužbe za krivično delo teška prevara na dužnosti, ali, iako je oglasen krivim za krivično delo podstrekavanje na falsifikovanje

službenih dokumenata, već je nastupila apsolutna zastarelost u vreme kada je Apelacioni sud razmotrio predmet i odlučio o njemu, te su kao rezultat toga svi krivični predmeti protiv podnosioca predstavke prestali.

Što se tiče sudskog postupka u vezi sa osporenim aktom

18. Neutvrđenog datuma, podnosilac zahteva je podneo tužbu Osnovnom sudu u Prištini (u daljem tekstu: Osnovni sud) u vezi sa odlukom NNOCSK-a.
19. Dana 23. maja 2015. godine, Osnovni sud je presudom [A. br. 2200/15] usvojio tužbeni zahtev podnosioca zahteva i istom poništio rešenje NNOCSK-a i vratio predmet tom organu na ponovno odlučivanje, sa obrazloženjem da „[...] tuženi organ nije pravično utvrdio činjenično stanje, nije pravično primenio Zakon o upravnom postupku i nije pravično sproveo materijalno pravo, kada je tužiocu, odlukom koja je pobijena tužbom, odbio žalbu kao neosnovanu i ostavio na snazi odluke prvostepenog organa.“
20. Protiv ove presude, NNOCSK je podneo žalbu Apelacionom sudu, koji je svojom presudom [AA. br. 224/2016] od 20. decembra 2016. godine, odbio žalbu kao neosnovanu i potvrdio presudu Osnovnog suda, konstatujući da: „Pobijano rešenje ne sadrži pregled činjeničnog stanja [...]. U odluci tuženog organa NNOCSK-a hronološki su obuhvaćene povrede za koje se tvrdi da ih je počinio žalilac, ali konkretne radnje žalioaca nisu razrađene i individualizovane i činjenice koje je NNOCSK dokazao [...].“
21. U postupku ponovnog odlučivanja i razmatranja, NNOCSK je odlukom [A/02/215/2016] od 30. januara 2017. godine, odbacio, kao nedozvoljenu, žalbu podnosioca zahteva, uz obrazloženje da je bila neblagovremena, odnosno da je podneta van predviđenog zakonskog roka, pozivajući se na član 11. Uredbe br. 2001/36 o javnim službama na Kosovu (u daljem tekstu: Uredba o javnim službama na Kosovu).
22. Podnosilac zahteva je protiv gore pomenute odluke NNOCSK-a podneo tužbu za pokretanje upravnog spora. Osnovni sud je presudom [A. Br. 412/17] od 14. maja 2018. godine, usvojio tužbeni zahtev tužioca, odnosno podnosioca zahteva, tako što je i) ukinuo sve gore navedene odluke, ii) obavezao Skupštinu Kosova da vrati podnosioca zahteva na njegovo prethodno radno mesto i iii) u vezi sa zahtevom podnosioca zahteva za naknadu plata, uputio ga je da takav zahtev realizuje u parničnom postupku.
23. Skupština Kosova je podnela žalbu protiv ove presude Osnovnog suda. Apelacioni sud je presudom [AA. br. 399/2018] od 27. decembra 2018. godine, usvojio žalbu Skupštine Kosova kao osnovanu i vratio predmet Osnovnom sudu na ponovno razmatranje i odlučivanje. Apelacioni sud je, odlučujući u žalbenom postupku, našao sledeće:

„U konkretnom slučaju, prvostepeni sud nije uzeo kao osnov, niti je cenio dokaze koje je tuženi pružio, kao što je ugovor o radu u kome mu je određen rok, čiji je ugovor prestao 11.01.2009. godine, što znači da je tužiocu na ovaj dan prestao rok važenja ugovora i da prvostepeni sud takvu činjenicu uopšte nije ocenio [...].“
24. U postupku ponovnog odlučivanja i suđenja, Osnovni sud je presudom [A. br. 325/19] od 28. decembra 2020. godine, ponovo ukinuo sve prethodne odluke i obavezao Skupštinu Kosova da na ime plata za vreme koje je trebalo da bude na radnom mestu, odnosno od 2007. do 2009. godine, isplati podnosiocu zahteva odgovarajući iznos. U međuvremenu, odbio je kao neosnovan zahtev podnosioca zahteva da se vrati na svoje prethodno radno mesto.
25. Dana 15. februara 2021. godine, podnosilac zahteva je podneo žalbu Apelacionom sudu u vezi s presudom [A. br. 325/19] Osnovnog suda, a isti je naglasio da Osnovni sud u

gore navedenoj presudi nije sadržao nikakvo obrazloženje u vezi sa činjenicama u pogledu naknade plata podnosioca zahteva nakon isteka roka ugovora o radnom odnosu, budući da će biti produžen jer je imao odličan učinak i da će njegov radni odnos nužno biti nastavljen kao i kod ostalih zaposlenih, međutim razlog za osporene odluke je što podnosiocu zahteva nije produžen. Stoga je, shodno tome, protiv gore navedene presude podneo žalbu s tvrdnjom da je ista obuhvaćena (i) bitnim povredama proceduralnih odredbi, (ii) pogrešnim i nepotpunim utvrđivanjem činjeničnog stanja i (iii) pogrešnim sprovođenjem zakona.

26. Apelacioni sud je presudom [AA. br. 248/2021] odbio žalbu podnosioca zahteva i potvrdio presudu Osnovnog suda, gde je konstatovao da „[...] što se tiče žalbenih navoda zainteresovane strane da presuda na koju se žali sadrži bitne povrede odredaba parničnog postupka. iz člana 182. stava 2. tačke n) ZPP-a, iz razloga što presuda na koju se žali ima nedostataka zbog kojih se ne može ispitati, kao i da nema nikakvih razloga, odnosno da razlozi o odlučnim činjenicama nisu prikazani u njoj uopšte, kroz koje je sud delimično usvojio tužbeni zahtev tužioca. Ove žalbene navode ovo veće nije prihvatilo, jer ih je ocenio kao neodržive i neargumentovane konkretnim dokazima koji bi našli pravni osnov, te kao takvi nemaju nikakvog uticaja na utvrđivanje činjeničnog stanja osim onog dokazanog od suda prve instance. Jer, po oceni ovog suda presuda na koju se žali prvostepenog suda je jasna i razumljiva, a i sadrži dovoljne razloge o odlučujućim činjenicama koje prihvata i ovaj sud“.
27. Na kraju, podnosilac zahteva je podneo Vrhovnom sudu zahtev za vanredno preispitivanje sudske odluke Apelacionog suda. Vrhovni sud je presudom [ARJ-UZVP. br. 2/2022] od 10. marta 2022. godine, odbio, kao neosnovan, zahtev podnosioca zahteva jer je našao da su „[...] neosnovani navodi u zahtevu tužioca i zainteresovane strane za vanredno preispitivanje sudske odluke, jer nemaju uticaja na drugačije utvrđivanje činjeničnog stanja od onoga koje je utvrdio drugostepeni sud. Po oceni ovog suda, osporena drugostepena presuda je jasna i razumljiva. U obrazloženju osporene presude dato je dovoljno razloga o odlučnim činjenicama koje prihvata i ovaj sud. Sud ocenjuje da je pravilno primenjen materijalni zakon i da zakon nije povređen na štetu zainteresovane strane“.

Navodi podnosioca zahteva

28. Podnosilac zahteva tvrdi da su osporenim presudom Vrhovnog suda povređena njegova prava zagarantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], članom 46. [Zaštita imovine] i članom 49. [Pravo na rad i obavljanje profesije] Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a, kao i članom 1. Protokola br. 1 EKLJP-a.
29. U vezi sa ovim navodima, podnosilac zahteva precizira da je povređen (i) princip obrazloženja sudskih odluka; (ii) nezakonito ometanje obavljanja njegove profesije; i (iii) povreda prava na imovinu zbog ometanja obavljanja profesije. Dalje, podnosilac zahteva precizira da na njegove navode iznete u zahtevu za vanredno preispitivanje pred Vrhovnim sudom, ovaj poslednje pomenuti, nije dao odgovor u vezi sa povredom stava 1. člana 35. Administrativnog naređenja br. 2003/2 o primeni Uredbe UNMIK-a br. 2001/36 o javnoj službi (u daljem tekstu: Administrativno naređenje o primeni Uredbe UNMIK-a o javnoj službi).
30. Prema mišljenju podnosioca zahteva, redovni sudovi, odnosno Vrhovni sud: (i) „U osporenoj presudi su konstatovali da su odluke relevantnih instanci Skupštine Kosova (odluka Disciplinske komisije i odluka Komisije za žalbe) kao i rešenje NNOCSK [NNOK] o prekidu radnog odnosa podnosiocu ovog zahteva, g. Jusufu Nikčiju, nezakonite i kao takve su poništene. Međutim, ti sudovi nisu otklonili efekat da su nezakoniti akti koji su poništeni nanosili kontinuiranu štetu podnosiocu zahteva,

odnosno g. Jusufu Nikčiju. Kao rezultat toga, podnosiocu predstavke nikada nije nadoknađena šteta jer je pretrpeo materijalnu i moralnu štetu odlukama koje su proglašene nezakonitim, (ii) ozakonili su dejstvo nezakonitog administrativnog akta, a da nisu otklonili/eliminirali njegove posledice.

31. S tim u vezi, podnosilac zahteva tvrdi da je kažnjen, odnosno, da je ostao bez posla zbog činjenja i nečinjenja za koje nije imao zakonske nadležnosti da ih preduzme, odnosno stvari za koje nije bio odgovoran on, već drugi službenici.
32. Štaviše, podnosilac zahteva tvrdi da je ugovor o radnom odnosu, pozivajući se na opštu praksu koja je postojala u to vreme, bio zasnovan na dva kriterijuma, i to: i) učinku državnog službenika i ii) karakteru radnog mesta. Stoga je, prema mišljenju podnosioca zahteva, ispunio oba uslova, s obzirom da je dobio visoku ocenu u pogledu svog radnog učinka i da je bio unapređen tako da je sa mesta šefa sektora za budžet i finansije prešao na funkciju finansijskog izvršnog direktora i kao rezultat toga, bilo je vrlo očekivano da će istom ugovor o radu biti produžen po isteku ugovora koji je već bio na snazi.
33. Dalje, podnosilac zahteva naglašava da Vrhovni sud uopšte nije tretirao njegov navod u vezi sa nejednakim tretiranjem u odnosu na druge zaposlene u Skupštini Kosova, s obzirom da je većini zaposlenih produžen ugovor o radnom odnosu, čime je povređeno načelo jednakosti pred zakonom.
34. Takođe, podnosilac zahteva tvrdi da su mu zbog neotklanjanja dejstava koja su proizvele nezakonite odluke uskraćena novčana primanja, odnosno mesečna plata i drugi relevantni doprinosi. U tom smislu, podnosilac zahteva naglašava da je „[...] imao legitimna očekivanja za sticanje prava na lične prihode, od povratka na njegovo radno mesto, odnosno produžetka radnog odnosa. [...] posebno od 23.05.2016. godine, kada je Osnovni sud u Prištini, Departman za administrativna pitanja, doneo presudu [...] kojom je usvojio tužbu [...] i poništio odluku NNOCSK-a“.
35. Dalje, podnosilac zahteva tvrdi da mu je kao posledica nezakonitog otpuštanja sa posla, a posebno nakon dokazivanja nezakonitosti odluka kojima mu je prekinut radni odnos, povređeno pravo na obavljanje profesije, odnosno profesije ekonomiste. Nadalje, navodi da je njegov slučaj, odnosno njegovo otpuštanje sa posla iz gore navedenih razloga, izazvalo medijsku pažnju. Ova okolnost, kao i činjenica da je u kontinuitetu zahtevao da se vrati na radno mesto, sprečile su ga da zasnue radni odnos u skladu sa njegovom profesijom ekonomiste.
36. Na kraju, podnosilac zahteva traži od Suda: (1) da proglasi zahtev prihvatljivim za razmatranje njegovog merituma; (2) da utvrdi da su presudom Vrhovnog suda Kosova povređeni članovi 31, 46. i 49. Ustava u vezi sa članom 6. i članom 1. Protokola 1. EKLJP-a; i (3) da proglasi ništavom presudu [ARJ-UZVP. br. 2/2022] Vrhovnog suda od 10. marta 2022. godine.

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

Ustav Republike Kosovo

Član 31.

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

„1. Svakome se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih nadležnosti.

2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.”

Član 46.
[Zaštita imovine]

1. Garantuje se pravo na imovinu.
2. Korišćenje imovine je regulisano zakonom, u skladu sa javnim interesom.
3. Niko se ne može arbitrarno lišiti lične imovine. Republika Kosovo ili javne vlasti Republike Kosovo mogu izvršiti eksproprijaciju imovine ako je ista u skladu sa zakonom, ako je neophodna ili adekvatna za postizanje javnih ciljeva ili podržavanje javnog interesa, a za koju se vrši neposredna adekvatna kompenzacija licu ili licima, imovina kojih se ekspropriuje.
4. O sporovima koje uzrokuje neko delo Republike Kosovo ili javne institucije Republike Kosovo, a koji se smatraju eksproprijacijom, odlučuje nadležni sud.

[...]

Član 49.
[Pravo na rad i obavljanje profesije]

1. Garantuje se pravo na rad.
2. Svako lice ima pravo da slobodno izabere svoju profesiju i radno mesto.

Evropska konvencija o ljudskim pravima

Član 6.
(Pravo na pravično suđenje)

„Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama, ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona. Presuda se mora izreći javno, ali se štampa i javnost mogu isključiti s celog ili s dela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne bezbednosti u demokratskom društvu, kada to zahtevaju interesi maloletnika ili zaštita privatnog života stranaka, ili u meri koja je, po mišljenju suda, neophodno potrebna u posebnim okolnostima kada bi javnost mogla da naškodi interesima pravde.”

[...]

Protokol br. 1 EKLJP-a

Član 1.
(Zaštita imovine)

„Svako fizičko i pravno lice ima pravo na neometano uživanje svoje imovine. Niko ne može biti lišen svoje imovine, osim u javnom interesu i pod uslovima predviđenim zakonom i opštim načelima međunarodnog prava.”

[...]

Uredba UNMIK-a br. 2001/36 o javnim službama na Kosovu

POGLAVLJE II – Javna služba

Član 2. Rukovodeći principi

2.1 Javne službe će se rukovoditi sledećim principima:

(a) *Jednakost: pošten i jednak tretman javnih službenika i drugih lica u skladu sa zakonom;*

[...]

(e) *Nediskriminacija: nije dozvoljena diskriminacija, direktna ili indirektna, zasnovana na polu, rasi, boji, jeziku, religiji, političkom mišljenju, nacionalnosti, etničkom ili socijalnom poreklu, vezama sa nacionalnom zajednicom, imovinskom statusu, rođenju, nesposobnosti, porodičnom statusu, trudnoći, seksualnom opredeljenju ili godinama života.*

[...]

Član 3. Uslovi zapošljavanja

3.1 *Detaljne odredbe koje se tiču postupaka i uslova zapošljavanja javnih službenika biće iznete u narednom administrativnom naređenju. U tom administrativnom naređenju će, pored ostalog, da budu navedeni sledeći uslovi:*

(a) *sva slobodna radna mesta biće javno oglašena na albanskom i srpskom jeziku;*

(b) *organ nadležan za zapošljavanje će ustanoviti komisiju sastavljenu od 3 ili više članova, uz pravičnu zastupljenost zajednica na Kosovu, koja će razmatrati prijave za radna mesta, sastavljati uži izbor, intervjuisati i vršiti izbor kandidata;*

(c) *zapošljavanje u Javnim službama biće utemeljeni na pisanim ugovorima o zapošljavanju;*

(d) *organi nadležni za zapošljavanje davaće javnim službenicima u pisanoj formi godišnju procenu o izvršavanju zadataka;*

(e) *poverljivost ličnih dosijea biće obezbeđena, a javni službenici imaće pravo da imaju uvid u dosijea koja se odnose na njih;*

(f) *biće obezbeđena stopa plaćanja za prekovremeni rad a zabranjuje se obavezan prekovremeni rad preko propisanog broja časova za nedelju dana;*

(g) *davanje prava na odsustvo javnim službenicima, uključujući odredbu o sledećim vrstama plaćenog odsustva: godišnji odmor, odsustvo za vreme zvaničnih praznika, bolovanje, odsustvo zbog profesionalnih povreda ili bolesti, porodiljsko odsustvo (za majku ili oca), odsustvo zbog nesrećnog slučaja u porodici, kao i odredbu o neplaćenom odsustvo zbog onesposobljenosti;*

(h) *Pravo je javnih službenika da imaju bezbedno i zdravo radno okruženje.*

3.2 *U administrativnom naređenju biće navedeni slučajevi lošeg ponašanja zbog kojeg javni službenici mogu da budu predmet disciplinskih postupaka i disciplinskih mera koje mogu biti izrečene.*

3.3 *Ugovori o zapošljavanju u Javnim službama biće zaključivani na period do tri (3) godine i mogu da budu produženi*

Administrativno naređenje br. 2003/2 o primeni Uredbe UNMIK-a br. 2001/36 o javnoj službi Kosova

Poglavlje VII – Prekršaji u vezi ponašanja, disciplinske mere i disciplinski postupci

Član 30.

Prekršaji u vezi ponašanja i disciplinske mere

30.1 Prekršaji u ponašanju podeljeni su na sledeće:

- (a) Kršenje Pravila ponašanja u Javnoj službi objavljenih u dodatku Uredbe UNMIK-a br. 2001/36;*
- (b) Zapostavljanje dužnosti;*
- (c) Neizvršavanje razumnog uputstva koje je dao rukovodioc ili poslodavac;*
- (d) Neovlašćeno odsustvovanje sa posla;*
- (e) Prevara ili krađa;*
- (f) Diskriminacija ili napastvovanje drugog javnog službenika ili člana javnosti, bilo na direktan ili indirektan način, a po osnovu pola, rase, boje kože, jezika, veroispovesti, mesta prebivališta, političkog opredeljenja, nacionalnog, etničkog ili društvenog porekla, povezanosti sa nacionalnom zajednicom, imovine, statusa po rođenju, telesnih ograničenja, porodičnog stanja, trudnoće, seksualnog opredeljenja ili starosti;*
- (g) Seksualno napastvovanje drugog javnog službenika, koje je definisano kao fizičko ili verbalno ponašanje seksualne prirode koje ugrožava dostojanstvo žena i muškaraca na radnom mestu i koje je nepoželjno i uvredljivo za osobu prema kojoj je usmereno i koje predočeno kao uslov zaposlenja ili koje stvara radnu sredinu za tu osobu neprijateljskom, pretećom ili zastrašujućom;*
- (h) Ponašanje izvan radnog mesta koje nije u skladu sa statusom javnog službenika i koje može da ugrozi ugled Javne službe, uključujući i povezivanje sa pojedincima ili organizacijama koje se bave prostitucijom, trgovinom ljudima ili organizovanim kriminalom;*
- (i) Neprijavljivanje ili davanje lažne izjave u vezi sa sukobom interesa; i*
- (j) Nasilno, preteće i prostačko ponašanje ili upotreba jezika na radnom mestu.*

30.2 Disciplinske mere za kršenja pravila ponašanja koja su navedena u Članu 30.1 mogu biti sledeće:

- (a) Usmena opomena;*
- (b) Pismena opomena;*
- (c) Uskraćivanje povećanja plate do jedne (1) godine;*
- (d) Degradiranje;*
- (e) Zabrana unapređenja do tri (3) godine; ili*
- (f) Raskid radnog odnosa.*

POGLAVLJE IX – Raskid radnog odnosa

Član 35.

Raskid radnog odnosa

35.1 Radni odnos pri Javnoj službi prestaje automatski:

- (a) Na dan smrti ili penzionisanja javnog službenika. Dob za obavezno penzionisanje javnih službenika je šezdeset i pet (65) godina;*
- (b) Po isteku ugovora o zaposlenju javnog službenika;*

(c) Na osnovu pisane ostavke javnog službenika predate rukovodiocu kadrovske službe poslodavca. Javni službenik mora svoju ostavku da podnese trideset (30) kalendarskih dana unapred. Rok za podnošenje ostavke može da bude skraćen ili izostavljen ako se o tome dogovore javni službenik i rukovodilac personalne službe poslodavca. Po isteku roka za obaveštenje o ostavci prestaje radni odnos javnog službenika; ili

(d) Kada stalno zaposlenje javnog službenika nije potvrđeno nakon isteka perioda probnog rada.

35.2 Poslodavac ima diskreciono pravo da raskine radni odnos u Javnoj službi:

(a) Kao disciplinsku meru zbog ozbiljnog kršenja Pravila ponašanja shodno Poglavlju VII; i

(b) Iz medicinskih razloga kada javni službenik, na osnovu potvrde Lekarske komisije, nije u stanju da izvršava njegove ili njene dužnosti zbog duže bolesti ili telesne nesposobnosti, i kada dužnosti ne mogu da budu razumno prilagođene kako bi odgovarale zdravstvenim ili kondicionim promenama kod javnog službenika.

Ocena prihvatljivosti zahteva

37. Sud prvo ocenjuje da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, koji su propisani Ustavom i dalje predviđeni u Zakonu i Poslovniku.
38. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

Član 113.

[Jurisdikcija i ovlašćene strane]

„1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.“

39. Sud dalje razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti, kako je dalje definisano u Zakonu, odnosno članovima 47, 48. i 49. Zakona, koji propisuju:

Član 47.

[Individualni zahtevi]

„1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.“

Član 48.

[Tačnost podneska]

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.“

Član 49.

[Rokovi]

„Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku. U svim ostalim slučajevima, rok počinje na dan javnog objavljivanja odluke ili akta...”.

40. U pogledu ispunjenosti gore navedenih uslova, Sud ocenjuje da je podnosilac zahteva ovlašćena strana, koja osporava ustavnost akta javnog organa, odnosno presudu [ARJ-UZVP. 2/2022] Vrhovnog suda od 10. marta 2022. godine, nakon što je iscrpeo sva zakonom utvrđena pravna sredstva. U nastavku, Sud ocenjuje da je podnosilac precizirao Ustavom zagarantovana prava za koja tvrdi da su povređena, u skladu sa zahtevima člana 48. Zakona; i da je podneo zahtev u zakonskom roku od 4 (četiri) meseca, kako je predviđeno članom 49. Zakona.
41. Pored toga, Sud razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio kriterijume prihvatljivosti propisane u stavu 2. pravila 34. [Kriterijumi prihvatljivosti] Poslovnika. Stav 2. pravila 34. Poslovnika o radu propisuje kriterijume na osnovu kojih Sud može razmatrati zahtev, uključujući kriterijum da zahtev nije očigledno neosnovan. Konkretno, stav 2. pravila 34. Poslovnika o radu propisuje da: *„Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim ako je zahtev očigledno neosnovan kada podnosilac/teljka zahteva nije dovoljno dokazao/la i potkrepio/la svoju tvrdnju“.*
42. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „očigledno neosnovan“ u celini ili samo u odnosu na neki konkretan navod koji zahtev može da sadrži. U tom smislu, bilo bi tačnije kada bi se o istima govorilo kao o „očigledno neosnovanim navodima“. Ovi poslednje pomenuti se na osnovu sudske prakse ESLJP-a mogu svrstati u četiri posebne grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi „*četvrtog stepena*“; (ii) navodi koje karakteriše „*jasno iii očigledno odsustvo povrede*“; (iii) „*nepotkrepljeni iii neobrazloženi navodi*“ i na kraju, (iv) „*konfuzni i nejasni*“ navodi (vidi slučajeve ESLJP-a [Kemmache protiv Francuske](#), zahtev br. 17621/91, kategorija (i), [Mentzen protiv Litvanije](#), br. 71074/01, kategorija (ii) i [Trofimchuk protiv Ukrajine](#), br. 4241/03 kategorija (iii); vidi, takođe, slučajeve Suda: [KI40/20](#), podnosilac zahteva *Sadik Gashi*, rešenje o neprihvatljivosti od 20. januara 2021. godine; [KI163/18](#), podnosilac zahteva *Kujtim Lleshi*, rešenje o neprihvatljivosti od 24. juna 2020. godine; [KI21/21](#), podnosilac zahteva *Asllan Meka*, rešenje o neprihvatljivosti od 28. aprila 2021. godine, [KI107/21](#), podnosilac zahteva *Ramiz Hoti*, rešenje o neprihvatljivosti od 21. oktobra 2021. godine).
43. U kontekstu ocene prihvatljivosti zahteva, odnosno u oceni da li je isti očigledno neosnovan po ustavnim osnovama, Sud će prvo podsetiti na suštinu slučaja koji sadrži ovaj zahtev i dotične navode podnosioca zahteva, u čijoj oceni će Sud primeniti standarde sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP) u skladu sa kojima je, na osnovu člana 53. [Tumačenje odredbi ljudskih] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zajemčene Ustavom.
44. Prvobitno, Sud naglašava da se suština predmeta odnosi na zahtev podnosioca zahteva za povratak na njegovo radno mesto u Skupštini Republike Kosovo. Shodno tome, iz spisa predmeta proizilazi da mu je Disciplinska komisija Skupštine raskinula radni odnos usled teških disciplinskih prekršaja, odnosno zloupotrebe službenih dužnosti i ovlašćenja, u cilju sticanja koristi za sebe i treća lica. Nakon dotične žalbe podnosioca zahteva, Komisija za žalbe u Skupštini Kosova je istu odbila i potvrdila odluku Disciplinske komisije. Dalje, NNOCSK je konstatovao da Skupština nije počinila proceduralne povrede tokom vođenja disciplinskog postupka i/ili žalbenog postupka. U postupku upravnog spora, Osnovni sud je usvojio tužbeni zahtev podnosioca zahteva, čime je poništio odluku NNOCSK-a i vratio predmet na ponovno odlučivanje i razmatranje. Nakon žalbe koju je podneo NNOCSK, Apelacioni sud je istu odbio kao neosnovanu i potvrdio presudu Osnovnog suda. U postupku ponovnog odlučivanja i

razmatranja, NNOCCK je odbacio žalbu podnosioca zahteva kao nedozvoljenu, uz obrazloženje da je neblagovremena, odnosno podneta van zakonskog roka, pozivajući se na član 11. Uredbe br. 2001/36 o javnim službama Kosova. Osnovni sud je usvojio tužbeni zahtev podnosioca zahteva, poništavajući sve gore pomenute odluke i obavezujući Skupštinu Kosova da vrati podnosioca zahteva na njegovo prethodno radno mesto. Žalbu Skupštine Kosova na navedenu odluku Apelacioni sud je prihvatio kao osnovanu, ističući da Osnovni sud nije uzeo kao osnov dokaze tuženog, kao što je ugovor o radu kojim se definiše rok ugovora koji je istekao 11. januara 2009. godine. U postupku ponovnog odlučivanja, Osnovni sud je ponovo poništio sve prethodne odluke i obavezao je Skupštinu Kosova, da na ime plata za vreme koje je trebalo da bude na radnom mestu, odnosno od 2007. do 2009. godine, podnosiocu zahteva isplati odgovarajući iznos. A zahtev podnosioca zahteva, da bude vraćen na prethodno radno mesto, odbio je kao neosnovan. Žalbu podnosioca na rešenje Osnovnog suda Apelacioni sud je odbio kao neosnovanu. Na kraju je Vrhovni sud, i zahtev za vanredno preispitivanje sudske odluke, odbio kao neosnovan, ističući, između ostalog, da je Skupština Kosova imala ugovor o radu sa podnosiocem zahteva od 12. januara 2006. godine do 11. januara 2009. godine, a da poslodavac nije mogao biti primoran da automatski produži ugovor po isteku roka, jer pravo na rad traje za vreme trajanja ugovora.

45. Sud naglašava da podnosilac zahteva pred Sudom osporava odluke redovnih sudova, u suštini navodeći (I) povredu člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a, koji se odnose na nedostatak obrazloženja sudske odluke; (II) povredu člana 46. [Zaštita imovine] Ustava, kao i (III) navode o povredi člana 49. [Pravo na rad i obavljanje profesije] Ustava.

(I) U vezi sa navodima o povredi člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP-a

46. Sud podseća da pravo na pravično suđenje uključuje i pravo na obrazloženu odluku. ESLJP je, prema svojoj sudskoj praksi, koja odražava osnovne principe u vezi sa propisnim sprovođenjem pravde, ocenio da odluke sudova i tribunala moraju na adekvatan način naglasiti obrazloženja na kojima se zasnivaju (vidi predmete ESLJP-a; [Tatishvili protiv Rusije](#), zahtev br. 1509/02, presuda od 22. februara 2007. godine, stav 58; [Hiro Balani protiv Španije](#), zahtev br. 18064/91, presuda od 9. decembra 1994. godine, stav 27; i [Higgins i drugi protiv Francuske](#), zahtev br. 134/1996/753/952, presuda od 19. februara 1998. godine, stav 42).
47. Pored toga, iako je ESLJP takođe konstatovao da organi uživaju značajnu slobodu u izboru odgovarajućih sredstava da osiguraju da su njihovi pravosudni sistemi u skladu sa zahtevima člana 6 (1) EKLJP-a, njihovi sudovi moraju da "pokažu s dovoljno jasnoće osnove koji su poslužili za donošenje njihovih odluka" (vidi predmet ESLJP-a, [Hadjianastassiou protiv Grčke](#), zahtev br. 12945/87, presuda od 16. decembra 1992. godine, stav 33).
48. U sudskoj praksi ESLJP-a se ističe da je suštinska funkcija obrazložene odluke da pokaže strankama da su saslušane. Štaviše, obrazložena odluka daje stranci mogućnost da se protiv nje žali, kao i mogućnost razmatranja odluke od strane žalbenog organa. Samo davanjem obrazložene odluke može biti javnog uvida u sprovođenje pravde (vidi, *mutatis mutandis*, slučajeve ESLJP-a [Hirvisaari protiv Finske](#), zahtev br. 49684/99, presuda od 27. septembra 2001. godine, stav 30; [Tatishvili protiv Rusije](#), zahtev br. 1509/02, presuda od 22. februara 2007. godine, stav 58; i; [Suominen protiv Finske](#), zahtev br. 37801/97, presuda od 1. jula 2003. godine, stav 37).

49. Međutim, iako ESLJP tvrdi da član 6. stav 1. obavezuje sudove da daju obrazloženja za svoje odluke, takođe je konstatovao da se to ne može shvatiti kao zahtev za detaljnim odgovorima na svaki argument (vidi slučajeve ESLJP-a [Van de Hurk protiv Holandije](#), presuda od 19. aprila 1994. godine, stav 61; [Higgins i drugi protiv Francuske](#), zahtev br. 134/1996/753/952, presuda od 19. februara 1998. godine, stav 42).
50. Stepen do kojeg se sprovodi obaveza davanja obrazloženja može varirati u zavisnosti od prirode odluke i mora se odrediti u svetlu okolnosti slučaja (slučajevi ESLJP-a [Garcia Ruiz protiv Španije](#), zahtev br. 30544/96, presuda od 21. januara 1999. godine, stav 29, [Hiro Balani protiv Španije](#), presuda od 9. decembra 1994. godine, stav 27, i [Higgins i drugi protiv Francuske](#), citiran gore, stav 42).
51. Na primer, pri odbacivanju žalbe, apelacioni sud može u principu jednostavno usvojiti obrazloženja o donošenju odluke nižeg suda (vidi slučajeve ESLJP-a [Garcia Ruiz protiv Španije](#), presuda od 21. januara 1999. godine, stav 26 i [Helle protiv Finske](#), presuda od 19. oktobra 1997. godine, stavovi 59, 60). Niži organ ili sud moraju dati takva obrazloženja koja omogućavaju strankama da efikasno iskoriste svako postojeće pravo na žalbu (slučaj ESLJP-a [Hirvisaari protiv Finske](#), citiran gore, stav 30).
52. Međutim, ESLJP je takođe primetio da iako sudovi imaju određenu slobodu ocenjivanja u izboru argumenata u konkretnom slučaju i u prihvatanju dokaza koji potkrepljuju tvrdnje stranaka, lokalni sud je dužan da opravda radnje dajući obrazloženja za svoje odluke (vidi slučaj ESLJP-a [Suominen protiv Finske](#), zahtev br. 37007/97, 1. jul 2003. godine, stav 36).
53. Stoga, iako nije neophodno da se sud bavi svakom tačkom pokrenutom u sporu (vidi, takođe, [Van de Hurk protiv Holandije](#), Ibidem, stav 61), moraju se razmotriti suštinski argumenti podnosioca zahteva (slučajevi ESLJP-a [Buzescu protiv Rumunije](#), zahtev br. 61302/00, presuda od 24. maja 2005. godine, stav 63; [Pronina protiv Ukrajine](#), zahtev br. 63566/00, presuda od 18. jula 2006. godine, stav 25). Takođe, davanje obrazloženja za odluku koja nije dobro zasnovana na zakonu neće ispuniti kriterijume iz člana 6.
54. Na kraju, Sud se takođe poziva i na svoju sudsku praksu u kojoj smatra da obrazloženje odluke treba da naglasi odnos između konstatacija o meritumu i razmišljanja kada se uzimaju u obzir predloženi dokazi s jedne strane, i pravnih zaključaka suda s druge strane. Presudom Suda biće povređeno ustavno načelo zabrane arbitrarnosti u odlučivanju, ako dato obrazloženje ne sadrži dokazane činjenice, relevantne zakonske odredbe i logički odnos između njih (Ustavni sud: slučaj br. [KI72/12](#), [Veton Berisha i Ilfete Haziri](#), presuda od 17. decembra 2012. godine, stav 61, i br. [KI135/14](#), [IKK Classic](#), presuda od 10. novembra, stav 58).

a) Primena gorepomenutih principa u okolnostima konkretnog slučaja

55. Pozivajući se na navode iznete u zahtevu, Sud podseća da se glavni navod podnosioca zahteva odnosi na nedostatak obrazloženja presuda redovnih sudova, u vezi sa njegovim navodom da se vrati na radno mesto u Skupštini Kosova.
56. Prvo, u kontekstu tretiranja navoda podnosioca zahteva, Sud se poziva na relevantne delove presude [A. br. 325/2019] Osnovnog suda od 28. decembra 2020. godine, koji je obrazložio sledeće:

„A što se tiče zahteva tužioca za povratak na njegovo prethodno radno mesto ili na drugo ekvivalentno mesto, sud ga odbija kao neosnovan, jer prema članu 35.1 B) AN 2003/2 o primeni Uredbe o javnoj službi 2001/36 se izričito propisuje da: „35.1 Radni odnos pri Javnoj službi prestaje automatski: (b) Po isteku ugovora o zaposlenju

javnog službenika“, koji je u konkretnom slučaju iz ugovora o radu broj 65/2002 zaključen između ovde zainteresovane strane, Skupštine Kosova i ovde tužioca Jusufa Nikčija, sud potvrđuje činjenicu da je isti sa zainteresovanom stranom imao ugovor o radu od 12.01.2006. godine u trajanju do 11.01.2009. godine. Iz ovoga proizilazi da - nijedna zakonska odredba ne obavezuje organ za zapošljavanje da automatski produži ugovor o radu po njegovom isteku jer pravo iz oblasti rada traje onoliko koliko traje ugovor, pa je na osnovu ovoga sud odlučio kao u tački IV izreke ove presude.“

57. U vezi sa gore navedenom stvari, Sud se dalje poziva na relevantne delove presude [Ac. br. 248/2021] Apelacionog suda od 11. novembra 2021. godine, koji je obrazložio sledeće:

„Veće ovog suda smatra da su ovi žalbeni navodi neosnovani i neodrživi, jer je prvostepeni sud pravično odlučio kada je delimično usvojio tužbeni zahtev tužioca kao osnovan, iz razloga što je tužbeni zahtev tužioca za njegovo vraćanje na prethodno radno mesto ili drugo ekvivalentno mesto, prvostepeni sud s pravom odbio kao neosnovan, pošto je članom 35.1 B) AU 2003/2 o primeni Uredbe o javnoj službi 2001/36 propisano da: „Radni odnos pri Javnoj službi prestaje automatski: (b) Po isteku ugovora o zaposlenju javnog službenika“, te da je u konkretnom slučaju ugovor o radu pod brojem 65/2002 zaključen između zainteresovane strane Skupštine Kosova i tužioca Jusufa Nikčija, sud je potvrdio činjenicu da je isti imao ugovor o radu od 12.01.2006. godine, koji je trajao do 11.01.2009. godine. Dakle, iz ovoga proizilazi da nijedna zakonska odredba ne obavezuje poslodavca da automatski produži ugovor o radu po njegovom isteku, jer pravo iz radnog odnosa traje onoliko koliko traje ugovor, pa je na osnovu ovoga prvostepeni sud odlučio kao u tački IV izreke presude“.

58. Na kraju, Vrhovni sud je presudom [ARJ-UZVP. br. 2/2022], odbivši kao neosnovan zahtev za vanredno preispitivanje sudske odluke podnosioca zahteva u vezi sa njegovim navodom o vraćanju na radno mesto, obrazložio sledeće:

„Po mišljenju ovog suda, nižestepeni sudovi su na pravičan i zakonit način odbili kao neosnovan tužbeni zahtev tužioca koji se odnosi na povratak na ranije radno mesto, po ugovoru od 12.01.2006. godine, ili na bilo koje drugo radno mesto ekvivalentno prethodnom, kao i deo naknade za neisplaćene plate, uključujući penzijsko osiguranje i porez na dosuđeni iznos za koji se smatra da je odobren u tački III izreke ove presude, za period od 11.01.2009. godine do dana izvršenog veštačenja 30.11.2019. godine. Zapravo, članom 35.1(b) AU 2003/2 izričito je propisano da radni odnos u javnoj službi prestaje nakon isteka ugovora o radu, što u ovom slučaju znači da iz ugovora br. 65/2002 zaključenog između Skupštine - poslodavca i tužioca - zaposlenog, proizilazi da je isti imao ugovor o radu sa zainteresovanim licem od 12.01.2006. godine do 11.01.2009. godine. Dakle, nijedna zakonska odredba ne može obavezati poslodavca da automatski produži ugovor po isteku ugovora, budući da pravo na rad važi sve dotle dok važi ugovor“.

59. Pozivajući se na presude redovnih sudova, Sud ocenjuje da su iste sveobuhvatno i konkretno tretirale aspekte slučaja u vezi sa odbijanjem tužbenog zahteva podnosioca zahteva za povratak na radno mesto. Sud primećuje da su redovni sudovi u potpunosti razjasnili (i) da je ugovor po kome je podnosilac zahteva bio zaposlen bio ugovor na određeno vreme (obuhvatao je period od 12.01.2006. godine do 11.01.2009. godine); (ii) da nije bilo pravnog osnova za tvrdnju da se isti automatski produži; i (iii) da pravo na rad važi dok važi i ugovor.

60. Sud, na osnovu opštih principa ESLJP-a, kako je gore elaborirano i na osnovu obrazloženja redovnih sudova, ocenjuje da su u slučaju podnosioca zahteva redovni

sudovi doneli svoje odluke u potpunom skladu sa standardima prava na pravično i nepristrasno suđenje. I to zbog činjenice da je iz spisa predmeta jasno da je donošenje odluke zasnovano na različitim dokazima, podržano konkretnim zakonskim odredbama i ocenama veštaka. Shodno tome, Sud smatra da su redovni sudovi ispunili svoju ustavnu obavezu da pruže dovoljno pravno obrazloženje u vezi sa zahtevima i navodima podnosioca zahteva. Shodno tome, Sud smatra da je podnosilac zahteva imao koristi od prava da dobije obrazloženu sudsku odluku, u skladu sa zahtevima člana 31. Ustava, u vezi sa članom 6. EKLJP-a.

61. S tim u vezi, Sud smatra važnim da istakne opšti principijelni stav da „pravda“ zagarantovana članom 31. Ustava, u odnosu na član 6. EKLJP-a, nije „suštinska“ pravda, već „proceduralna“ pravda. U praktičnom smislu i načelno, ova proceduralna pravda se izražava kroz kontradiktorni postupak, gde se stranke saslušavaju i stavljaju pod iste uslove pred Sudom (vidi, između ostalog, slučaj Suda [KI131/19](#), podnosilac zahteva *Sylë Hoxha*, rešenje o neprihvatljivosti od 21. aprila 2020. godine, stav 57 i KI49/19, citiran gore, stav 55). To preciznije podrazumeva da se strankama tokom pravičnog i nepristrasnog postupka mora: (i) omogućiti vođenje postupka zasnovano na principu procesne kontradiktornosti; (ii) da im da priliku tokom različitih faza postupka da iznesu argumente i dokaze koje smatraju važnim za dotični slučaj; (iii) da im garantuje da su svi argumenti i dokazi koji su bili važni za rešavanje relevantnog slučaja pravilno saslušani i ispitani od strane relevantnih sudova; (iv) da im garantuje da su činjenice i pravni navodi u sudskim odlukama detaljno razmotreni i obrazloženi; i da, u skladu sa okolnostima slučaja, (v) bude zagarantovano da je postupak, posmatran u celini, pravičan, a ne arbitraran (vidi, između ostalog, slučaj ESLJP-a *Garcia Ruiz protiv Španije*, gore citiran, stav 29 i slučaj Suda KI131/19, gore citiran, stav 58).
62. Sud dolazi do zaključka da u okolnostima ovog slučaja, podnosilac zahteva nije argumentovao da gore navedeni standardi i garancije člana 31. Ustava, u vezi sa pravom na obrazloženu odluku, nisu sprovedeni. Podnosilac zahteva i dalje može biti nezadovoljan ishodom suđenja u svojoj stvari, međutim, ovo nezadovoljstvo samo po sebi ne može pokrenuti argumentovan navod o kršenju osnovnih prava i sloboda zagarantovanih Ustavom (vidi slučaj ESLJP-a *Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske*, br. 5503/02, presuda od 26. jula 2005. godine, stav 21).
63. Shodno tome, Sud smatra da je ovaj navod podnosioca zahteva u vezi sa neobrazloženom sudskom odlukom očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, u skladu sa članom 113.7 Ustava i pravilom 34 (2) Poslovnika.

(II) U vezi navoda o povredi člana 46. Ustava u vezi sa članom 1. Protokola br. 1 EKLJP-a

64. Sud podseća da podnosilac zahteva takođe navodi da je osporena odluka doneta suprotno pravima zagarantovanim članom 46. [Zaštita imovine] Ustava, kao rezultat onemogućavanja ostvarivanja prihoda zbog njegovog nevraćanja na radno mesto. Dakle, isti je tražio vraćanje na radno mesto, a samim tim i nadoknadu svih plata koje bi mu pripadale u slučaju da mu je bio produžen ugovor o radnom odnosu.
65. Sud podseća da član 46. Ustava, kao i član 1. Protokola br. 1 (Zaštita imovine) EKLJP-a ne garantuje pravo na sticanje imovine (vidi slučajeve Suda KI201/18, podnosilac zahteva *Selami Taraku*, rešenje o neprihvatljivosti od 1. novembra 2019. godine, stav 39; [KI83/18](#), podnosilac zahteva *Ivica Milošević*, rešenje o neprihvatljivosti od 17. oktobra 2019. godine, stav 41; vidi, takođe, i slučajeve ESLJP-a *Van der Mussele protiv Belgije*, br. 8919/80, presuda ESLJP-a od 23. novembra 1983. godine, stav 48; i

Slivenko i drugi protiv Letonije, zahtev br. 73049/01, presuda od 9. oktobra 2003. godine, stav 121).

66. U ovom kontekstu, Sud se poziva na tumačenja ESLJP-a, gde se ističe da se član 1. Protokola br. 1 (Zaštita imovine) EKLJP-a primenjuje samo na postojeću „*imovinu*“ neke osobe (vidi: Marckx protiv Belgije, br. 6833/74, presuda od 13. juna 1979. godine, stav 50; Anheuser-Busch Inc. protiv Portugala, br. 73049/01, presuda od 11. januara 2007. godine, stav 64).
67. Podnosilac zahteva može dalje da navodi povredu člana 46. Ustava samo u meri u kojoj se osporene odluke odnose na njegovu „*imovinu*“; u smislu ove odredbe „*imovina*“ može biti „*postojeća imovina*“, uključujući navode na osnovu kojih podnosilac zahteva može navoditi „*legitimna očekivanja*“ da ostvari efektivno uživanje bilo kog imovinskog prava.
68. Ali, prema praksi ESLJP-a, ne može se reći da nastaje „*legitimno očekivanje*“ kada postoji spor u vezi sa pravilnim tumačenjem i primenom domaćeg prava i kada nacionalni sudovi naknadno odbace podneske podnosioca zahteva (vidi: Kopecky protiv Slovačke, br. 44912/98, presuda od 28. septembra 2004. godine, stav 50).
69. Međutim, Sud naglašava da uslovni navod koji nastaje kao razlog neispunjavanja uslova ne predstavlja „*imovinu*“ u skladu sa svrhom člana 1. Protokola br. 1 EKLJP-a. Drugim rečima, ako se pravo na nešto ostvaruje samo ako je ispunjen jedan specifičan uslov, a ovaj uslov nije ispunjen, onda se pravno na osnovu tog prava ne može posedovati (vidi slučajeve: Kopecký protiv Slovačke, citiran gore, stav 35; Prince Hans-Adam II od Lihtenštajna protiv Nemačke, zahtev br. 42527/98, presuda od 12. jula 2001. godine, stav 83; Gratzinger i Gratzingerova protiv Češke Republike, zahtev br. 39794/98, odluka od 10. jula 2002. godine, stav 69).
70. Sud, tretirajući navode podnosioca zahteva u vezi sa gorepomenutim principima, primećuje da podnosilac zahteva nije posebno obrazložio povredu prava na imovinu i ne poziva se konkretno ni na jedno od načela sadržanih u članu 46. Ustava, ali smatra da je to pravo povređeno kao posledica povrede prava na pravično i nepristrasno suđenje (član 31. Ustava) što se tiče nepružanja obrazloženja sudske odluke u vezi sa njegovim navodom za vraćanje na radno mesto, a sa njim i za naknadu svih plata koje bi mu pripadale u slučaju da mu je bio produžen ugovor o radnom odnosu. Ovo zbog činjenice da, prema podnosiocu zahteva, redovni sudovi nisu dali detaljno obrazloženje u vezi sa pitanjem njegovog nevratanja na posao, te na taj način nisu odlučili o usvajanju njegovog tužbenog zahteva.
71. Ne prejudicirajući gore navedena pojašnjenja, takođe prema članu 35.1, stav b, Administrativnog naređenja o primeni Uredbe UNMIK-a o javnoj službi, u principu, ugovori o radnom odnosu se zaključuju na period od 3 (tri) godine, a ističu po ispunjenju ovog roka. U suprotnom, mogli bi se produžiti, ali to se mora shvatiti u svetlu dopunskih okolnosti koje bi omogućile njegovo produženje, samim tim i mogućnost njegovog produženja ne treba shvatiti kao automatsku obavezu. Kao posledica ovoga, Sud smatra da okolnosti slučaja ne daju podnosiocu zahteva pravo svojine na platama koje bi mu pripadale pod pretpostavkom da će se ovom poslednje pomenutom produžiti ugovor o radnom odnosu, prema svrsi člana 46. Ustava i člana 1. Protokola br. 1 EKLJP-a.
72. Međutim, tokom razmatranja ovih tvrdnji u okviru člana 31. Ustava, Sud je već došao do zaključka da su ovi navodi očigledno neosnovani. Stoga, Sud smatra da u konkretnom slučaju nije dokazano da podnosilac zahteva ima obrazložen zahtev u vezi sa povredom prava na imovinu iz člana 46. Ustava.

73. Dakle, zahtev je očigledno neosnovan po ustavnim osnovama, s toga se proglašava neprihvatljivim, u skladu sa pravilom 34. stav (2) Poslovnika.

(III) U vezi sa navodima o povredi člana 49. Ustava

74. Na kraju, Sud podseća da podnosilac zahteva navodi da je u okolnostima konkretnog slučaja, osporena presuda Vrhovnog suda doneta uz povredu njegovih osnovnih prava i sloboda, zagarantovanih članom 49. Ustava.
75. U vezi sa ovim navodima, Sud ističe da jednostavna činjenica da podnosilac zahteva nije zadovoljan ishodom presude Vrhovnog suda ili samo pominjanje članova Ustava, nije dovoljno da se izgradi navod o povredi Ustava. Kada se navode ovakve povrede Ustava, podnosioci zahteva moraju dati obrazložene navode i ubedljive argumente (vidi, u ovom kontekstu, slučaj Suda [KI136/14, Abdullah Bajqinca](#), rešenje o neprihvatljivosti od 10. februara 2015. godine, stav 33; i [KI49/19](#), citiran gore, stav 58).
76. S tim u vezi, Sud ističe da podnosilac zahteva nije pružio nijedan ili bilo kakav dokaz da je bio sprečen da obavlja svoju profesiju, nakon završetka ugovora o radnom odnosu, jer u vezi sa ometanjem obavljanja profesije tokom perioda od 2007. do 2009. godine isti dobio naknadu za plate i druge dotične doprinose kao rezultat njegovog otpuštanja sa posla.
77. Međutim, u pozadini ovog navoda podnosioca zahteva o povredi člana 49. Ustava, Sud takođe ukazuje i na svoju sudsku praksu u kojoj se pojašnjava da Ustav definiše standard koji obuhvata garancije i prava na rad, mogućnosti zapošljavanja i obezbeđivanje jednakih uslova rada bez diskriminacije, kao i pravo na slobodan izbor radnog mesta i obavljanje profesije, bez prinudnih obaveza. Ova prava su konkretnije regulisana važećim zakonima (vidi, između ostalog, slučajeve Suda KI46/15, podnositeljka zahteva *Zejna Qosaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 20. oktobra 2015. godine, stav 26; KI70/17, podnosilac zahteva *Rrahim Ramadani*, rešenje o neprihvatljivosti od 8. maja 2018. godine, stav 48; i KI115/19, podnositeljka zahteva *Sadete Jusufi*, rešenje o neprihvatljivosti od 11. marta 2019. godine, stav 65).
78. Sud naglašava da navod podnosioca zahteva o povredi prava na rad treba shvatiti u svetlu gore navedenog tumačenja. S tim u vezi, Sud smatra da podnosilac zahteva, u konkretnom slučaju, argumentuje da mu je povređeno pravo na rad i obavljanje profesije, u smislu člana 49. Ustava.
79. Sud smatra da osporene odluke redovnih sudova ni na koji način ne sprečavaju podnosioca zahteva da radi ili obavlja svoju profesiju. Shodno tome, ne postoji ništa u navodu podnosioca zahteva što bi opravdalo konstataciju da su mu povređena ustavna prava zagarantovana članom 49. Ustava.
80. Sud naglašava da je on, na osnovu člana 48. Zakona i stavova (1) (d) i (2) pravila 34. Poslovnika i svoje sudske prakse, više puta naglašavao: (i) da su stranke dužne da tačno pojasne i adekvatno podnesu činjenice i navode, i takođe (ii) da dokažu i u dovoljnoj meri potkrepe njihove tvrdnje o kršenju ustavnih prava ili odredbi (vidi slučajeve Suda: KI163/18, podnosilac zahteva *Kujtim Lleshi*, gore citiran, stav 85).
81. Na osnovu gorepomenutog, Sud smatra da navodi podnosioca zahteva predstavljaju „nepotkrepljene ili neobrazložene“ navode i da su stoga neprihvatljivi kako je propisano članom 48. Zakona i pravilom 34 (1) (d) Poslovnika.

82. Na kraju, Sud konstatuje da je zahtev podnosioca neprihvatljiv, jer njegovi navodi: I. U vezi sa povredom člana 31. Ustava, u vezi sa članom 6. EKLJP-a spadaju u kategoriju navoda „četurtoq stepena” i stoga su očigledno neosnovani na ustavnoj osnovi kako je definisano pravilom 34 (2) Poslovnika; i II. Što se tiče navoda o povredi člana 46. to su navodi koji su očigledno neosnovani na ustavnim osnovama kako je definisano članom 113. Ustava i pravilom 34 (2) Poslovnika; kao i III. U vezi sa članom 49. Ustava, isti spadaju u kategoriju „nepotkrepljenih ili neobrazloženih“ navoda, shodno nisu prihvatljivi, kako je definisano članom 48. Zakona i pravilom 34 (1) (d) Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa stavom 7. člana 113. Ustava, članovima 20. i 48. Zakona i u skladu sa pravilima 34 (1) (d), 34 (2) i 48 (1) (b) Poslovnika, dana 30. aprila 2024, jednoglasno:

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa stavom 4. člana 20. Zakona;
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu danom objavljivanja u Službenom listu, u skladu sa stavom 5. člana 20. Zakona.

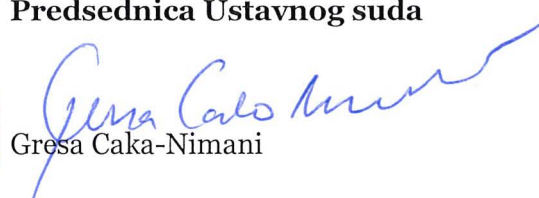
Sudija izvestilac

Nexhmi Rexhepi

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani